

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 2T/21/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7219010366
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tomáš Paranič
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2019:7219010366.1

Uznesenie

Okresný súd Košice II samosudcom JUDr. Tomášom Paraničom v trestnej veci obvinenej V. S., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom H. 7, H. pre prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 odsek 1 písm. b), odsek 3 písm. a) Trestného zákona dňa 28.6.2019 v Košiciach takto

r o z h o d o l :

Podľa § 241 ods. 1 písm. f) Tr. por. súd odmieta obžalobu prokurátorky Okresnej prokuratúry Košice II sp. zn. 1Pv 32/18/8803 - 13 zo dňa 8.3.2019, proti obvinenej V. S., nar. XX.X.XXXX v H., trvale bytom trvale bytom H. 7, Košice, pre skutok kvalifikovaný ako prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 odsek 1 písm. b), odsek 3 písm. a) Trestného zákona, § 138 ods. písm. b) Trestného zákona,

a vracia vec prokurátorovi, pretože zistil závažné procesné chyby, najmä porušenie práva na obhajobu.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Košice II podala na tunajší súd dňa 12.3.2019 obžalobu proti obvinenej V. S., pre skutok kvalifikovaný ako prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b), odsek 3 písm. a) Trestného zákona, § 138 písm. b) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že v Košiciach v mieste svojho pobytu ako rodič a zákonný zástupca maloletých S. M., nar. XX.X.XXXX a F. M., nar. XX.XX.XXXX žiakov ZŠ L. Podjavorinskej v mieste svojho bydliska v období od 4.9.2017 do 21.01.2018 a u mal. Iva M. od 4.9.2017 do 29.4.2018 hrubo zanedbávala svoje rodičovské povinnosti týkajúce sa zabezpečenia riadnej povinnej školskej dochádzky maloletých, čím takto mal. S. M. umožnila v školskom roku 2017/2018 vymeškať 347 neospravedlnených vyučovacích hodín a mal. Ivovi M. 503 neospravedlnených vyučovacích hodín.

Samosudca podľa § 241 ods. 1 Tr. poriadku obžalobu podanú na tunajšom súde preskúmal a podľa jej obsahu a obsahu spisu zistil, že v predmetnej veci bolo porušené procesne právo obvinených na obhajobu (§ 2 ods. 9 Trestného poriadku).

Podľa § 2 ods. 9 Tr. por. každý, proti ktorému sa vedie trestné konanie, má právo na obhajobu.

Právo na obhajobu zahŕňa:

- právo na osobnú obhajobu (§ 34 ods. 1),
- právo nechať sa obhajovať obhajcom, ktorý môže byť len advokát ako osoba znalá práva (§ 34 ods.1, §36 ods. 1),
- právo na povinnú obhajobu, t.j. Trestný poriadok upravuje prípady, keď obvinený musí mať obhajcu, a to aj proti jeho vôli (§ 37, 38),
- povinnosť orgánov činných v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňovať okolnosti svedčiace proti obvinenému a okolnosti svedčiace v jeho prospech a v oboch smeroch vykonávať dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivo rozhodnúť (§ 2 ods. 10),

- povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu poučiť obvineného o práve na obhajobu a poskytnúť mu plnú možnosť na jeho uplatnenie (§ 34 ods. 4).

Z obsahu spisu súd zistil, že voči V. S. bolo vznesené obvinenie pre prečin mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b, ods. 3 písm. a/ Trestného zákona, a to uznesením ORPZ v Košiciach, odbor kriminálnej polície, ČVS:ORP-29/2-VYS-KE-2018 zo dňa 19.4.2018, pričom obvinenej bolo doručené dňa 29.4.2018. Z lustrácie v evidencii ZVJS, a následne nariadenia výkonu trestu vo veci 6T/31/2018 súd zistil, že menovaná nastúpila dňa 27.7.2018 na výkon trestu odňatia slobody, ktorý jej bol uložený rozsudkom Okresného súdu Košice II, sp. zn. 6T/31/2018 z 27.4.2018. Vo výkone tohto trestu bola od 27.7.2018 do 27.1.2019. Vzhľadom k tomu, že obvinená bola vo výkone trestu vo veci Okresného súdu Košice II sp.zn. 6T/31/2018 bol jej v prípravnom konaní ustanovený opatrením sp.zn. 3Tp/67/2018 zo dňa 21.11.2018 ustanovený obhajca S.. O. Y., ktorý si opatrenie prevzal až dňa 3.1.2019 a obvinená V. S. dňa 16.1.2019. Dňa 17.1.2019 podal ustanovený obhajca sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia, pričom tá bola uznesením prokurátora sp.zn. 1Pv 32/18/8803-17 zo dňa 13.2.2019 zamietnutá ako nedôvodná.

V danom prípade boli v trestnom konaní vykonané tieto úkony:

- dňa 5.1.2018 uznesením sp.zn. ČVS: ORP-29/2-VYS-KE-2018 bolo vo veci začaté trestné stíhanie pre prečin ohrozenia mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b), ods. 3 písm. a) Tr. zákona,

- dňa 19.4.2018 bolo uznesením sp.zn. ČVS: ORP-29/2-VYS-KE-2018 bolo vznesené obvinenie voči V. S. pre prečin ohrozenia mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b), ods. 3 písm. a) Tr. zákona,

- dňa 27.6.2018 o 13.00 hod. sa vykonal výsluch svedka S.. D. E. (obvinená upovedomená o výsluchu dňa 20.6.2018),

- dňa 27.6.2018 o 13.45 hod. sa vykonal výsluch svedka S.. O. Y. (obvinená upovedomená o výsluchu dňa 20.6.2018),

- dňa 10.7.2018 sa konal výsluch obvinenej,

- dňa 8.2.2018 o 14.00 hod sa konal výsluch svedka-poškodeného K.. M. N. (obvinená upovedomená o výsluchu dňa 28.1.2019),

- dňa 22.2.2019 preštudovanie vyšetrovacieho spisu (obvinená upovedomená dňa 15.2.2019, ÚPSVaR dňa 15.2.2019),

- dňa 23.2.2019 návrh na podanie obžaloby,

- dňa 12.3.2019 bola podaná obžaloba 1Pv 32/18/8803 zo dňa 8.3.2019 na Okresný súd Košice II.

V danom prípade súd vidí závažné porušenie práv na obhajobu obvinenej, v tom, že o úkonoch 8.2.2018 a 22.2.2019 nebol upovedomený obhajca, napriek tomu, že bol súdom opatrením ustanovený. Obvinená bola vo výkone trestu vo veci Okresného súdu Košice II sp.zn. 6T/31/2018 od 27.7.2018 do 27.1.2019 a z tohto dôvodu jej bol ustanovený aj obhajca (opatrením sp.zn. 3Tp/67/2018, z 21.11.2018). Je pravdou, že „splnomocnenie je vymedzené podľa § 44 ods. 4 Tr. por. tak, že zaniká pri skončení trestného stíhania alebo pri skončení dôvodov povinnej obhajoby. Súd je však toho názoru, že v danom prípade, pokiaľ nedošlo k zrušeniu obhajcu opatrením mali orgány činné v trestnom konaní konať s týmto obhajcom aj keď vykonaním trestu a prepustením obvinenej na slobodu zanikol dôvod povinnej obhajoby u obvinenej, pretože obhajcovi nezanikla povinnosť obhajovať menovanú, nakoľko súd nerozhodol o zrušení jeho ustanovenia. K tomu súd poukazuje na II. výrok Uznesenia Najvyššieho súdu SR z 25. augusta 2015, sp. zn. 2 Tdo 44/2015 v znení „ V prípade, ak dôjde k ustanoveniu obhajcu podľa § 40 ods. 1 Tr. por. z akéhokoľvek dôvodu uvedeného v ustanovení § 37 ods. 1, ods. 2 alebo ods. 3 Tr. por. a § 38 ods. 1 Tr. por., ustanovenie obhajcu nezaniká automaticky po zániku dôvodov povinnej obhajoby, ale zaniká až rozhodnutím o zrušení ustanovenia obhajcu podľa § 40 ods. 1 veta tretia Tr. por., resp. § 40 ods. 4

ods. 5, ods. 6 Tr. por., prípadne § 41 ods. 2 Tr. por., pretože rozhodnutie o zrušení ustanovenia obhajcu podľa vyššie uvedených ustanovení zákona má konštitutívny a nie deklaratórny charakter.

Súd len poukazuje na skutočnosť, že obvinenej bolo doručené uznesenie o ustanovení obhajcu 16.1.2019 (27.1.2019 obvinená vykonala trest odňatia slobody), pričom nemala vedomosť o tom, že na ďalšie úkony o ktorých bola upovedomená (na ktoré sa nedostavila) sa nezúčastní ani jej obhajca, ktorého ustanovenie nebolo do dnešného dňa zrušené.

Podľa § 213 ods. 1 Trestného poriadku policajt môže povoliť účasť obvineného na vyšetrovacích úkonoch a umožniť mu klásť vypočúvaným svedkom otázky. Postupuje tak najmä vtedy, ak obvinený nemá obhajcu a úkon spočíva vo výsluchu svedka, pri ktorom je dôvodný predpoklad, že ho nebude možné vykonať v konaní pred súdom, iba ak by zabezpečovanie jeho prítomnosti alebo jeho prítomnosť mohli ohroziť vykonanie tohto úkonu.

Podľa § 213 ods. 2 Trestného poriadku obhajca má právo od vznesenia obvinenia zúčastniť sa úkonov, ktorých výsledok môže byť použitý ako dôkaz v konaní pred súdom, iba ak vykonanie úkonu nemožno odložiť a obhajcu o ňom vyzrozumieť. Obvinenému a iným vypočúvaným osobám môže obhajca klásť otázky potom, keď policajt výsluch skončí.

Ďalej v danom prípade súd vidí závažné porušenie práv na obhajobu obvinenej porušením ustanovenia § 2 ods. 10 Tr. poriadku.

Podľa ustanovenia § 2 ods. 10 Trestného poriadku sú orgány činné v trestnom konaní pred podaním obžaloby povinné postupovať tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. S rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie. Náležité zistenie skutkového stavu veci znamená, že orgán činný v trestnom konaní sám určuje mieru dokazovania, ktorú musí v konaní vykonať aby bola táto požiadavka splnená. Orgán činný v trestnom konaní musí vykonať také dôkazy, ktoré zabezpečia náležité zistenie skutkového stavu veci bez dôvodných pochybností.

Obvinená je trestné stíhaná pre skutok kvalifikovaný ako prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b), odsek 3 písm. a) Trestného zákona, § 138 písm. b) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že v Košiciach v mieste svojho pobytu ako rodič a zákonný zástupca maloletých S. M., nar. XX.X.XXXX a F. M., nar. XX.XX.XXXX žiakov ZŠ Ľ. Podjavorinskej v mieste svojho bydliska v období od 4.9.2017 do 21.01.2018 (zrejme u mal. S. M.) a u mal. F. M. od 4.9.2017 do 29.4.2018 hrubo zanedbávala svoje rodičovské povinnosti týkajúce sa zabezpečenia riadnej povinnej školskej dochádzky maloletých, čím takto mal. S. M. umožnila v školskom roku 2017/2018 vymeškať 347 neospravedlnených vyučovacích hodín a mal. F. M. 503 neospravedlnených vyučovacích hodín.

Z trestného rozkazu Okresného súdu Košice II sp.zn. 6T/31/2018 z 27.4.2018, právoplatného dňa 19.6.2018 (ktorý je vo vyšetrovacom spise na č.l. 63) je zrejme, že V. S. bola uznaná vinnou z ohrozenia mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b) Tr. zákona, pre skutok „ v Košiciach v období od 4.9.2017 do 21.12.2017 ako matka S. M. nar. XX.X.XXXX úmyselne zanedbávala svoje rodičovské povinnosti ohľadom zabezpečenia jej riadnej školskej dochádzky, v dôsledku čoho mal. S. M., ako žiačka Základnej školy na ul. Ľ. Podjavorinskej č. 1 v Košiciach v školskom roku 2017/2018 vymeškala bez ospravedlnenia celkom 181 vyučovacích hodín. Bol je za to uložený trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov so zaradením pre jeho výkon do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Zo správy základnej školy Ľ. K. z 21.3.2018 (ktorá je vo vyšetrovacom spise na č.l. 52), je okrem iného zrejme, že S. S. M. od X.X.XXXX do 13.1.2018 vymeškala 321 vyučovacích hodín. Pričom ďalej je uvedené, že dňa 13.1.2018 bola maloletá umiestnená do Detského domova, ul. Kalinčiakova 4295, Topoľčany.

Zo správy ÚPSVaR z 4.2.2019 (ktorá je vo vyšetrovacom spise na č.l. 54) je okrem iného zrejme, že dňa 13.1.2018 bola maloletá S. M., nar. XX.X.XXXX v sprievode sociálnych pracovníkov úradu počas služobnej pohotovosti, na základe rozhodnutia Okresného súdu Košice II o nariadení neodkladného opatrenia sp.zn. 7PPOm 1/2018 umiestnená do Detského domova Topoľčany. Rozsudkom Okresného súdu Košice II, č.k. 19P/103/2018 zo dňa 12.10.2018 bolo uložené ochranné opatrenie po dobu 6

mesiacov v zariadení v Detskom domove pre maloletých bez sprievodu a v detskom domove DLAŇ Medzilaborce so sídlom kpt. Nálepku 369/5, 068 01 Medzilaborce.

Vzhľadom na vyššie uvedené je zjavné, že obvinená už bola právoplatne uznaná vinnou za prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže a to voči svojej maloletej dcére S. M., nar. XX.X.XXXX, ktorý spáchala v období od 4.9.2017 do 21.12.2017 a mala vymeškať bez ospravedlnenia 181 vyučovacích hodín. V obžalobe sa mala dopúšťať prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže voči maloletej S. M., nar. XX.X.XXXX v období od 4.9.2017 do 21.1.2018 pričom mala vymeškať 347 neospravedlnených hodín, teda je zrejmé, že za časť žalovanej trestnej činnosti bola už právoplatne odsúdená. Ďalej zo zabezpečených dôkazov je zrejmý rozpor skutku uvedeného v obžalobe jednak s obdobím počas ktorého malo dochádzať k páchaniu trestnej činnosti obvinenej (t.j. do 21.1.2018 - obžaloba, návrh na podanie obžaloby - do 12.1.2018) ako aj počtu vymeškaných hodín 347 keď v obžalobnom skutku nebola zohľadnená ani správa ÚPSVaR z 21.3.2018 (mal. S. M. od 4.9.2017 do 13.1.2018 vymeškala spolu 321 hodín, pričom dňa 13.1.2018 bola umiestnená do detského domova), pričom nie je zrejmé na základe akých dôkazov orgány činné v trestnom konaní došli k obdobiu počas ktorého mala obvinená páchať trestnú činnosť voči maloletej Márii M. (do 21.1.2018) a ani k výške počtu vymeškaných hodín maloletej S. (347 hodín).

V tomto trestnom konaní počas prípravného konania tak nebola rešpektovaná ani zásada náležitého zistenia skutkového stavu veci podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku a preto sú dôvodné pochybnosti o postupe prokurátora podľa § 234 ods. 1 Trestného poriadku, teda podanie obžaloby.

Zároveň súd poukazuje aj na skutočnosť, že v spise sa nachádzajú dve uznesenia, ktorým bol maloletým za opatrovníka podľa § 48 ods. 2 Tr. poriadku Úrad práce sociálnych vecí a rodiny, Košice a to uznesením č.k. 4Tp/27/2018-2 z 30.5.2018 na č.l. 15 a uznesením č.k. 4Tp/27/2018 z 2.8.2018 na č.l. 16 (pričom súd zároveň nevyhovel návrhu prokurátora na ustanovenie zástupcu z radov subjektov poskytujúcim pomoc obetiam), pričom ani jedno nie je opatrené doložkou právoplatnosti. Za danej situácie tak nie je zrejmé, že na základe ktorého uznesenia bol maloletým ustanovený opatrovník, a s právoplatnosťou od akého dátumu, teda od kedy mohol vykonávať práva poškodených v zmysle § 46 a násl. Tr. poriadku.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd dospel súd k záveru, že vytýkané závažné procesné pochybenie orgánov činných v prípravnom konaní, vo svojom súhrne dostatočne odôvodňujú postup Okresného súdu Košice II v súlade s § 241 ods. 1 písm. f) Tr. por., spočívajúci v odmietnutí obžaloby a vrátení veci prokurátorke tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu môže prokurátor a obvinený podať sťažnosť, a to do 3 pracovných dní od oznámenia uznesenia na Okresný súd Košice II. Sťažnosť má odkladný účinok.